

Dagvlindermonitoring 2020

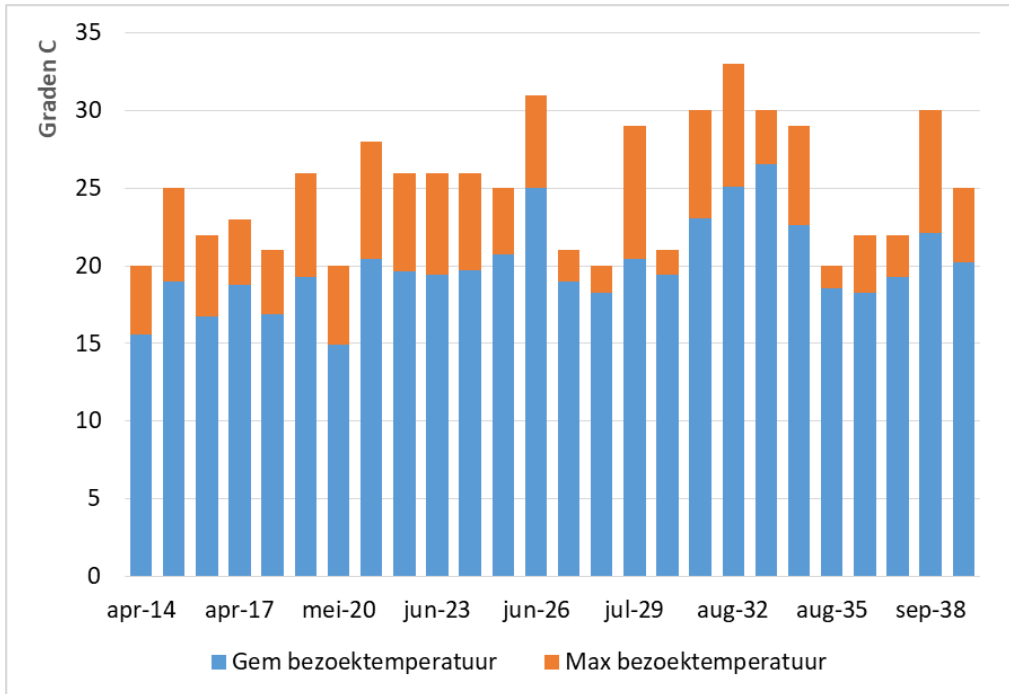

- Jaar 29
- 44 routes
- 51 tellers
- 629 kilometer gelopen

**KNNV Dagvlinderwerkgroep
Zuid-Kennemerland**

coördinatie Eveline Zeilstra

Bezoektemperatuur en weerbeeld

De gemiddelde en de maximale bezoektemperatuur per week in Zuid-Kennemerland

Over het hele seizoen was de bezoektemperatuur gem. 20°C: een warm jaar dus

KNMI weerbeeld

Winter: zeer zacht, nat en normale zonneshijn

- April: zeer zacht en zonnig
- Mei: normale afwisseling van zon en bewolking
- Juni: eerst koel, aan het eind zeer warm
- Juli: eerst koel en wisselvallig, de laatste week zeer warm
- Augustus: tropisch warm, aan het eind wisselvallig
- September: warm, zeer zoning en vrij droog

Monitoring

DUINRAND 7 routes, 125 secties

- Gem 20 weken (22 keer) geteld

NPZK 11 routes, 194 secties

- Gem 16 weken (21 keer) geteld

AWD 16 routes, 272 secties

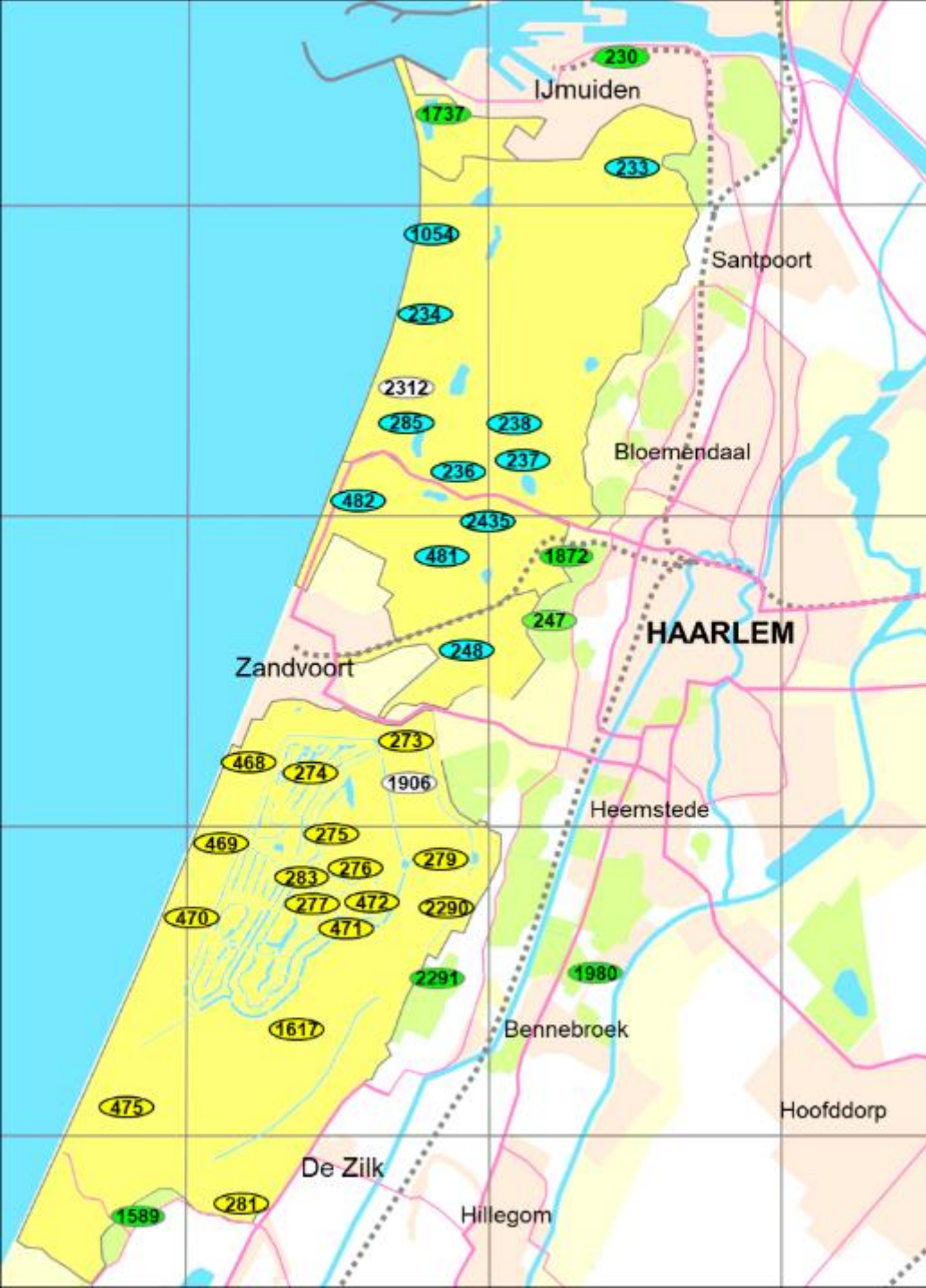
- Gem 18 weken (21 keer) geteld

SOORTGERICHT 2 routes, 33 secties

- aardbeivlinder (2312) en
duinparelmoervlinder (1906)

NATUURBRUGGEN

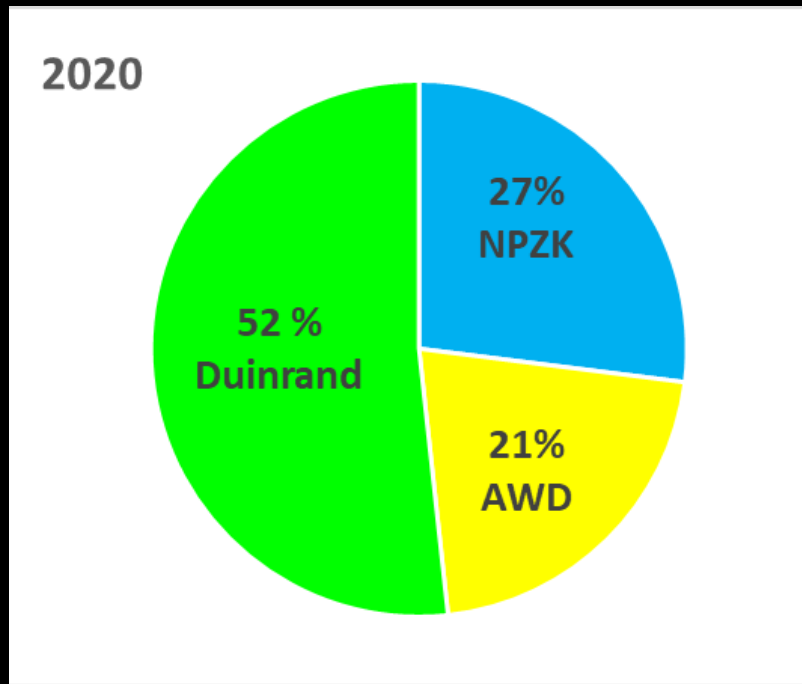
- 8 nieuwe routes op 3 bruggen; niet in
dit verslag

Vlinders, soorten en dichtheid

Algemene routes

- 12693 dagvlinders, 31 soorten
- 1154 dagactieve nachtvlinders, 11 soorten

DUINRAND routes

- 4693 dagvlinders, 27 soorten
- Dichtheid: 893 vlinders per 20 sec per jaar

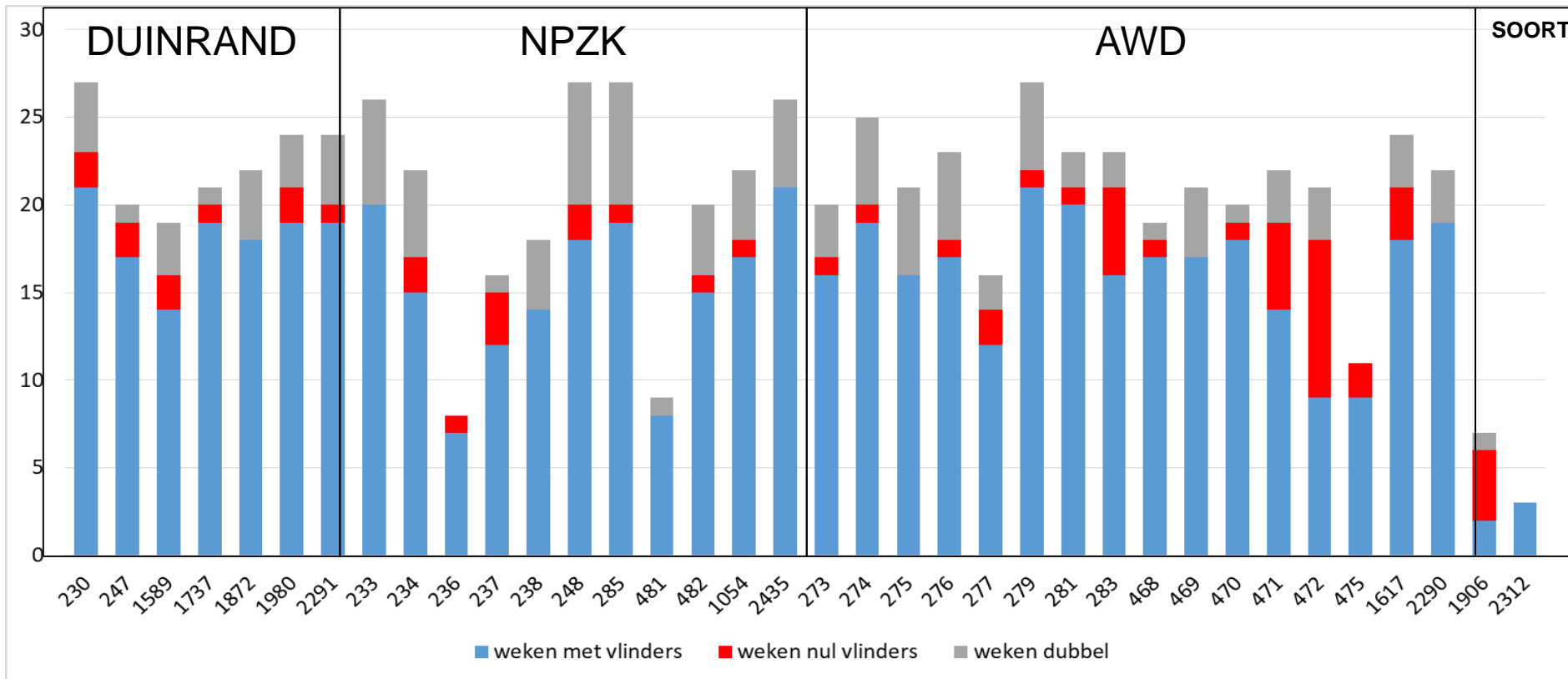
NPZK routes

- 3801 dagvlinders, 29 soorten
- Dichtheid: 387 vlinders per 20 sec per jaar

AWD routes

- 4199 dagvlinders, 28 soorten
- Dichtheid: 236 vlinders per 20 sec per jaar

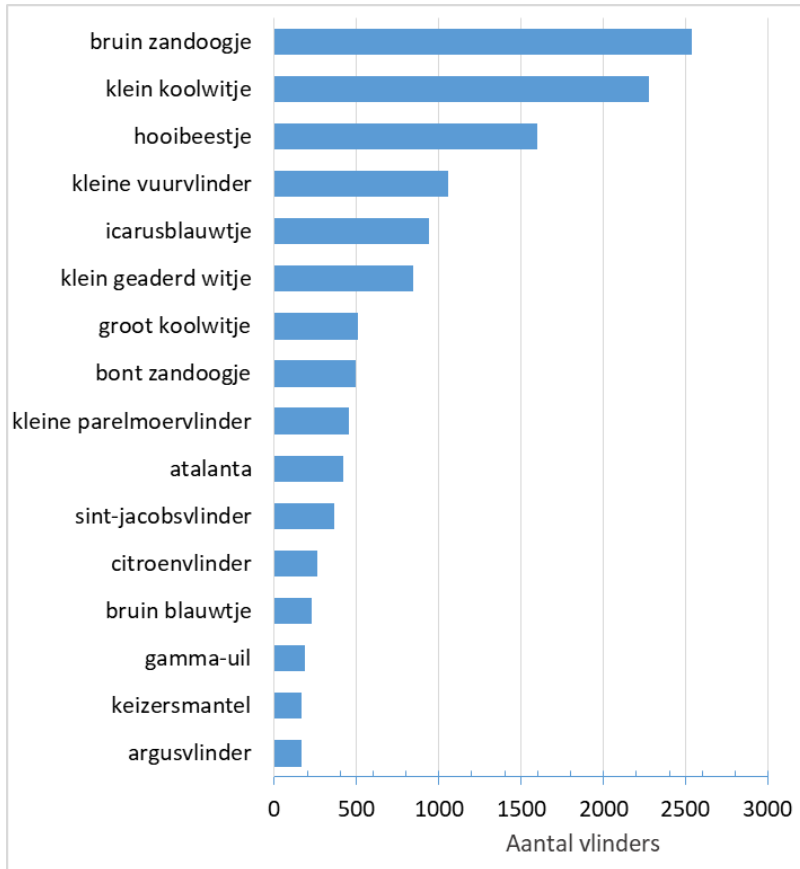
Aantal telweken van de routes

Algemene routes zijn gemiddeld 18 weken (2019: 16) gelopen; 16 weken met vlinders en 2 weken zonder. Totaal aantal weken 1 apr-1 okt is 26

Aantal vlinders per soort

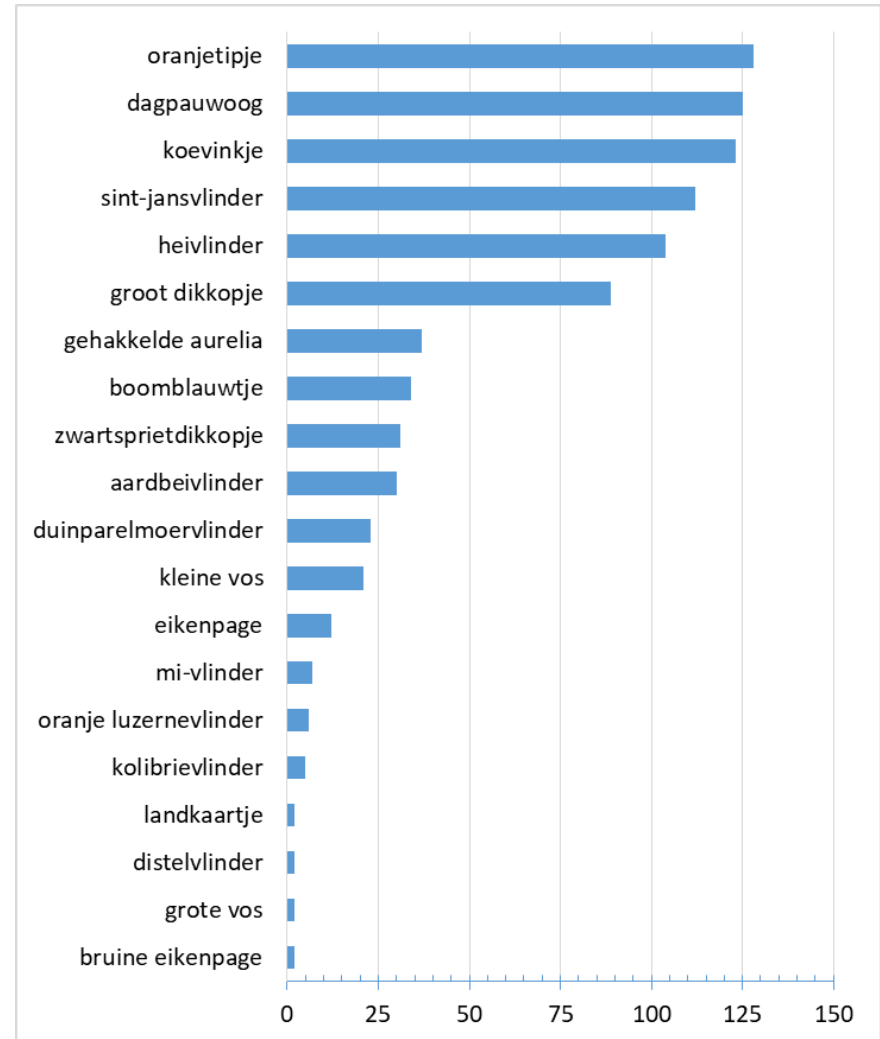
Talrijk-vrij talrijk: 2539-164

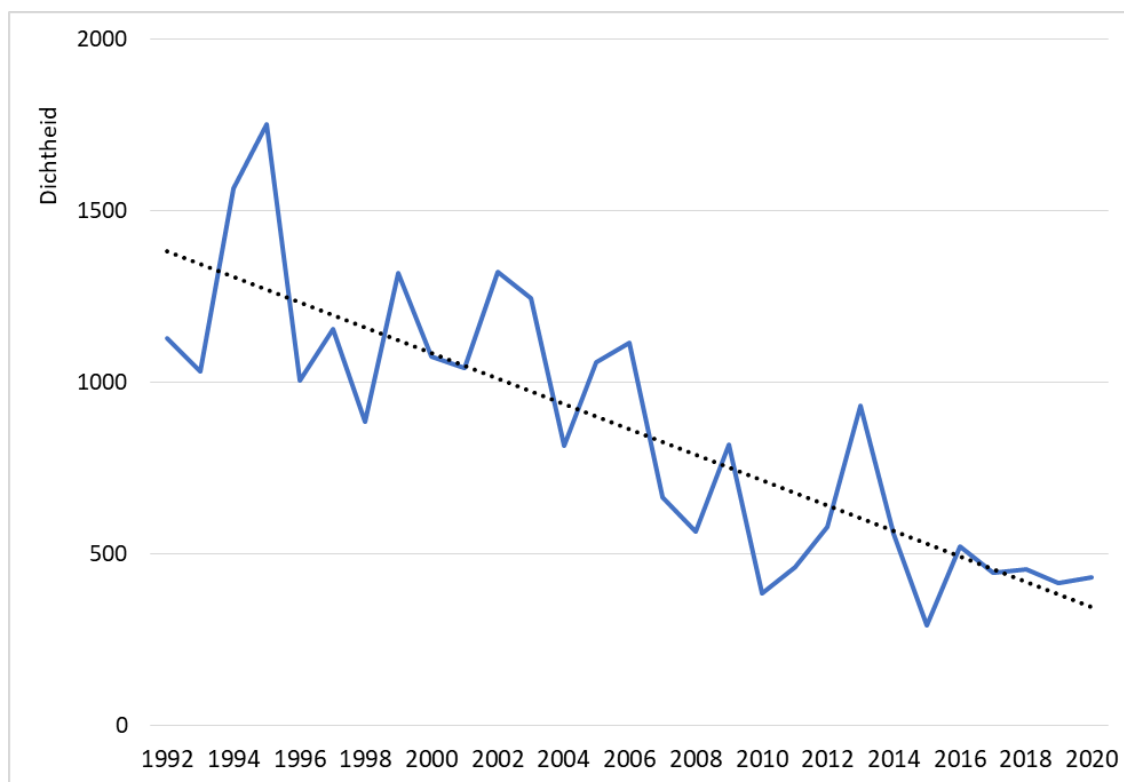
Nieuw: Grote vos x2

kommavlinder x1; niet bevestigd/onzeker

Minder talrijk: 128-2

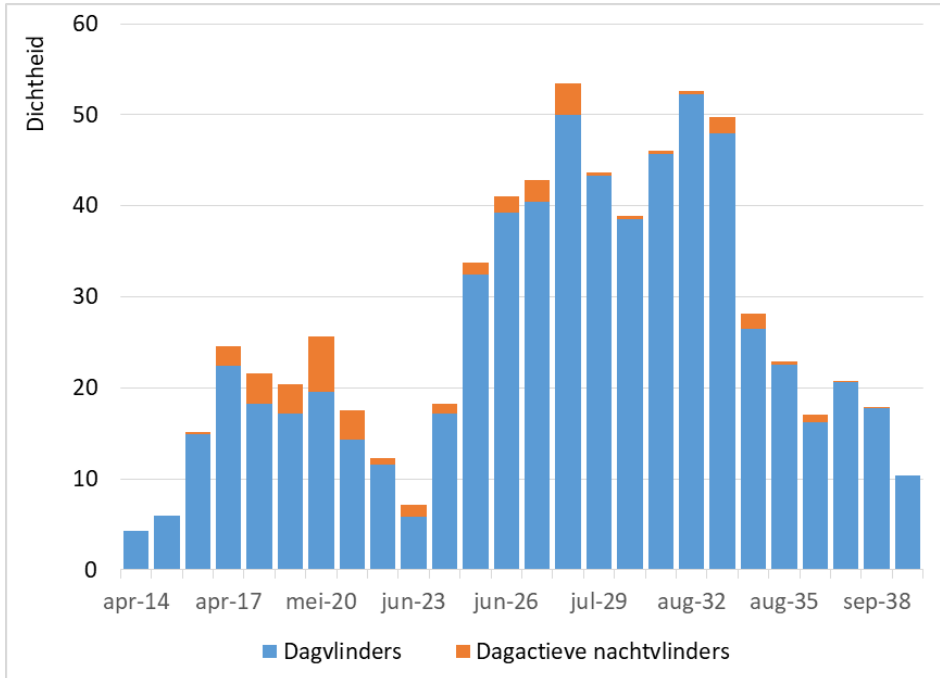

Trend voor de dagvlinders van Zuid-Kennemerland

De dichtheid van alle soorten dagvlinders tezamen lijkt zich de laatste jaren te stabiliseren op een niveau van 400-450 vlinders per 20 secties per jaar (430 in 2020)

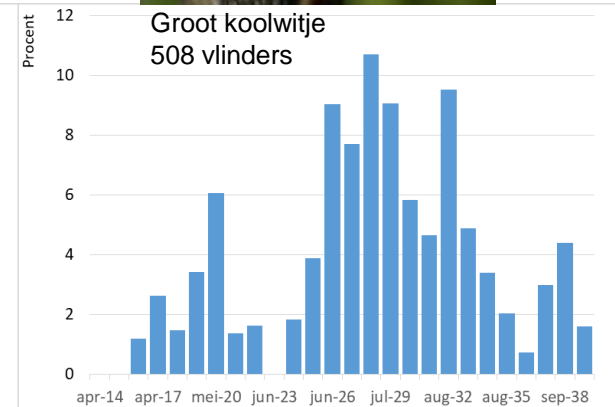
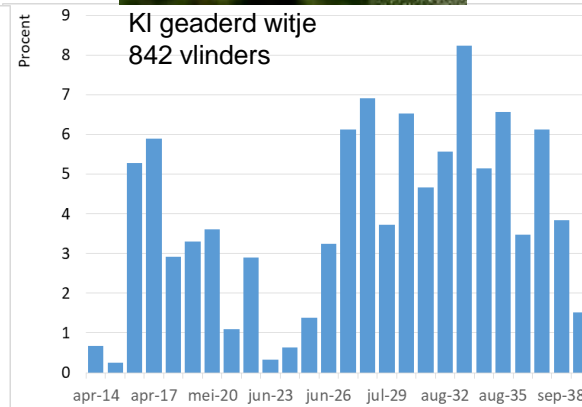
Vliegtijd alle vlinders

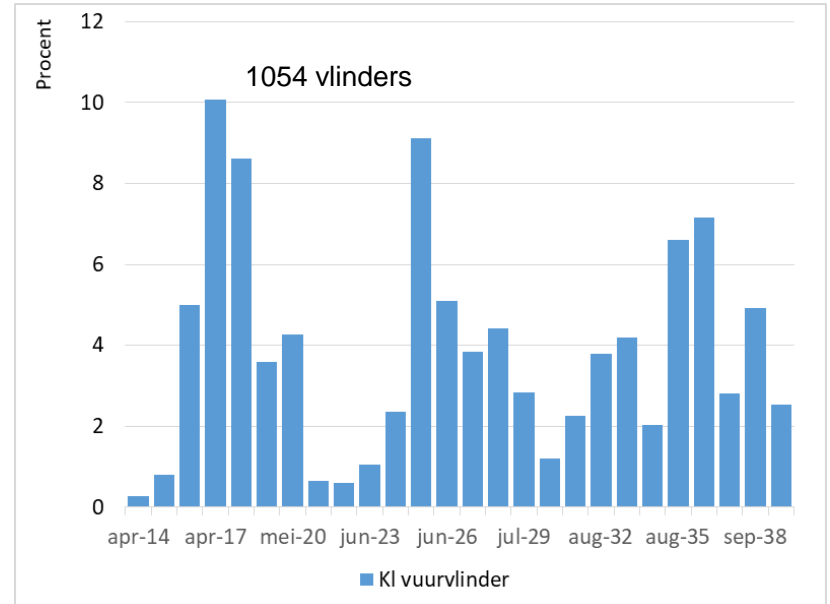
- Jaarsom omgerekend naar dichtheid per 20 secties per jaar
- De voorjaarsvlinders zoals aardbeivlinder, oranjetipje en de eerste generatie vliegen vanaf half april-half mei (week 17-21)
- Junidip één week
- De zomervlinders zoals bruin zandoogje, duinparelmoervlinder en de zomergeneraties vliegen vanaf half juni tot september (week 37)
- Tweede en derde generatie lopen in elkaar over
- Dagactieve nachtvlinders hebben kleine piek in mei en begin juli (week 28)

Het jaar van de koolwitjes

- Drie soorten koolwitjes 28% van alle dagvlinders
- Voorjaarsgeneratie in april/mei en groot koolwitje in mei
- Twee in elkaar overlopende zomergeneraties met pieken vanaf juni (klein koolwitje) tot in september (groot koolwitje)
- Klein koolwitje misschien zelfs een vierde generatie (week 37/38 september)

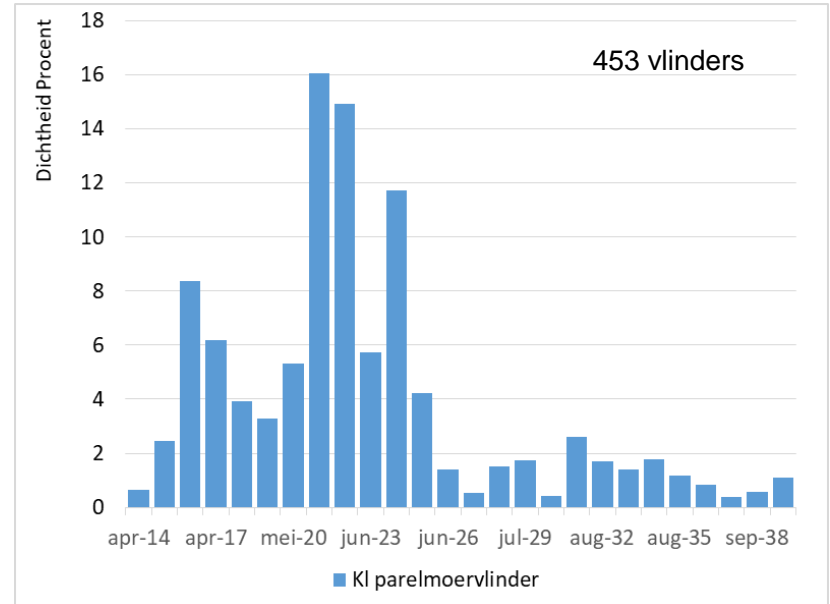
Kleine vuurvlinder

Topjaar met drie generaties

- Hoogste aantallen op route Blauwe weg AWD (189) en Middenveld AWD (136)
- Op alle routes gezien

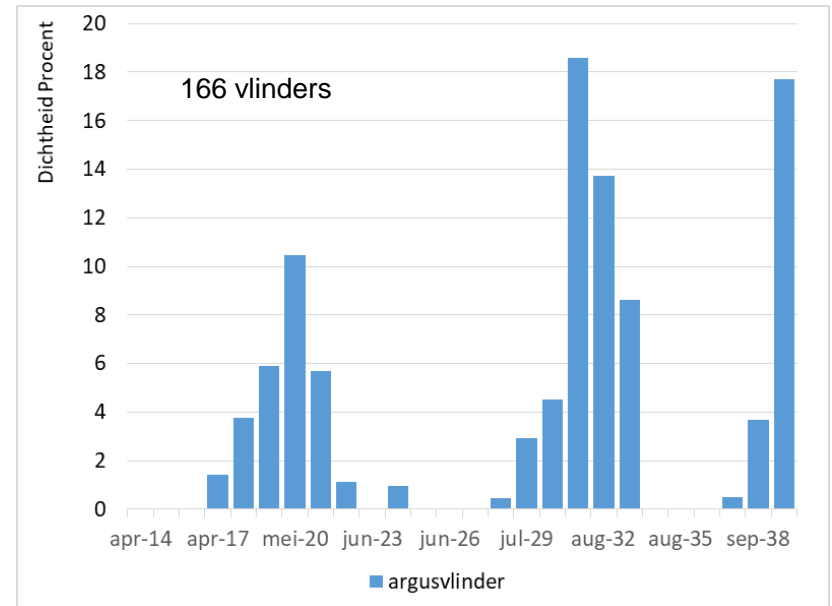
Kleine parelmoervlinder

Had het moeilijk in de hete zomermaanden

- Twee generaties in april en in juni en een zeer kleine en langdurende (8 weken) generatie in juli/augustus
- Mogelijk door verdroging van de waardplant duinviooltje
- Nectarplanten als Jacobskruiskruid en Bezemkruiskruid waren er genoeg in die periode

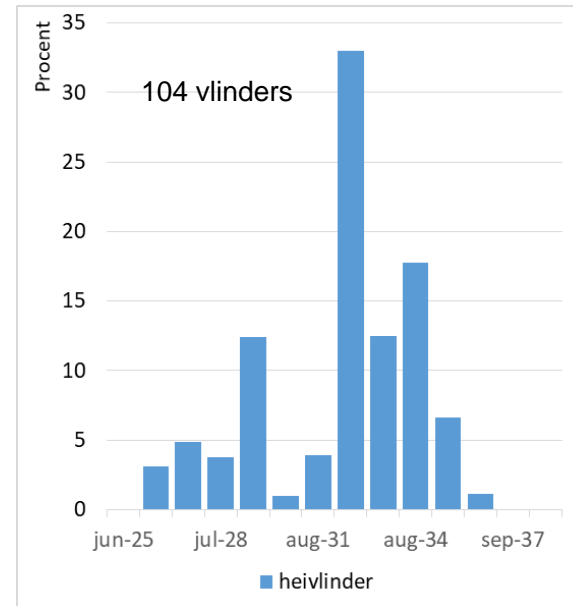
Argusvlinder

Goed jaar in Zuid-Kennemerland

- Drie generaties
- De derde generatie vloog nog lang door. Tot laat in oktober zijn nog vlinders waargenomen
- Meeste vlinders op routes in waterrijke gebieden: Paradijsveld (infiltratiegebied) AWD (66), Lammetjeswei (Spartelmeer) NPZK (20) en Cremermeer NPZK (31)

Heivlinder

Eén generatie vanaf eind juni tot half september

- Eind juli/begin augustus (week 30-31) leken de vlinders wel op vakantie te zijn en zijn slechts 1 resp 4 vlinders gezien
- Toproute was Middenveld AWD (51), een vrij open zandvlakte na Prunus verwijderen en afplaggen. Nu een ideaal leefgebied voor de heivlinder met plukjes struisgras en schapengras voor de eiafzet

Aardbei- en duinparelmoervlinder

Aardbeivlinder (vliegtijd 2020 half april- half mei)

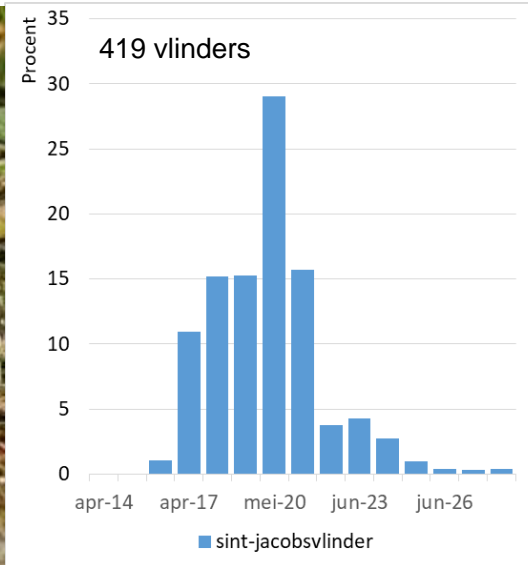
- In totaal 18 vlinders op de algemene routes en 12 op de soortgerichte route Parnassia (NPZK). Voortgaande achteruitgang: 92 vlinders (2018) en 49 vlinders (2019)
- Zeer verspreid in voorkomen op 11 secties van 9 routes en op 4 secties van de soortgerichte route
- Mogelijke oorzaak: waardplant dauwbraam is sterk achteruitgegaan, vooral AWD

Duinparelmoervlinder (vliegtijd 2020 eind mei-eind juli)

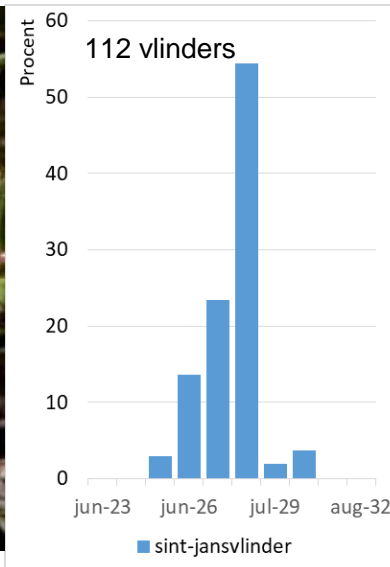
- In totaal 19 vlinders op de algemene routes en 4 op de soortgerichte route in het Rozenwaterveld (AWD). Voortgaande achteruitgang: 45 vlinders (2018) en 27 vlinders (2019)
- Zeer verspreid in voorkomen op 10 secties van 7 routes en op 3 secties van de soortgerichte route
- Mogelijke oorzaken van achteruitgang: verdroging van de waardplant duinviooltje en tekort aan nectarplanten (liguster), vooral AWD

Sint-Jacobs- en Sint-Jansvlinder

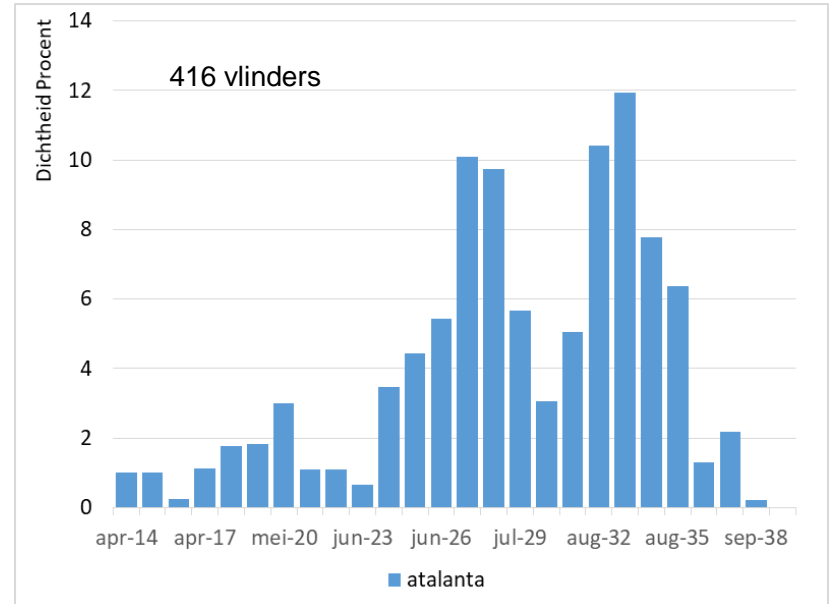
Dagactieve nachtvlinder
monitoring in Z-Kennemerland
vanaf 1992

- Sint-Jacobsvlinder vliegt in één generatie vanaf eind april-juni
- waardplant Jacobskruiskruid voor de rupsen
- vroege voorjaarsplanten leveren nectar aan de vlinders

- Sint-Jansvlinder vliegt in één generatie vanaf eind juni-half juli
- waardplant rolklaver voor de rupsen
- zomerplanten leveren nectar aan de vlinders
- voorkeur voor vochtige valleien en oevers

Atalanta

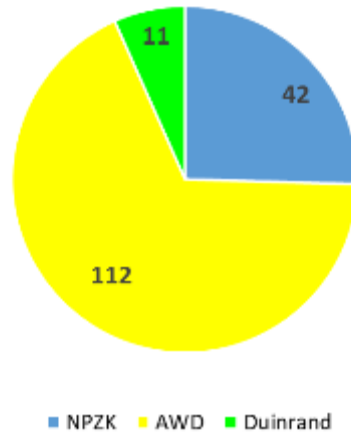

Geen exclusieve trekvlinder meer

- De atalanta werd al in de eerste week van april gezien
- Twee generaties: april-mei van de vlinders uit 2019 die in Nederland overwinterd hebben en juni-september van de vlinders van 2020 die daarna in winterslaap gingen
- Mogelijk bestaat een deel van de zomergeneratie uit trekvlinders die vanuit het zuiden gekomen zijn en voor een deel weer vertrokken naar overwinteringsplaatsen elders

En verder nog opvallend

- Weinig trekvlinders: distelvlinder (2 waarnemingen), oranje luzernevlinder (6), kolibrievlinder (5)
- Kleine vos was bijna net zo schaars (21) als in 2019 (19)
- Mi vlinder (7) tegenover 18 in 2019

- Landkaartje, 2 generaties: slechts 2 waarnemingen (9 in 2019)

- Keizersmantel: 165 waarnemingen op 61 secties van 14 routes
- Vooral een toename van verspeiding

Samenstelling: Joop Mourik, 12-12-2020

Fotografie: Chris van Daalen, Alie van Nijendaal, Joop Mourik ea